

Banai Péter Benő úr részére
államháztartásért felelős államtitkár
Pénzügyminisztérium
Budapest

Tisztelt Államtitkár Úr!

Köszönettel vettük április 17-i nyílt levelünkre írt válaszát. Ugyanakkor sajnálattal kell megállapítanunk, hogy - hasonlóan korábbi fellépéseinkre adott válaszukhoz - ezúttal sem kaptunk megoldást célzó feleletet.

Nézetünk szerint levelük klasszikus példája annak a megközelítésnek, ahogyan az érdekképviseltekhez, a civil szervezetekhez a kormányzat viszonyul. Ennek egyik lényeges vonása, hogy az érdemi felvetésekre nem válaszolnak, illetve újólá ismertetik a számunkra már természetesen ismert intézkedéseket, függetlenül attól, hogy az általunk említett problémákat érintik-e vagy sem. Meggyőződésünk, hogy ilyen körülmények között levelezéssel nem jutunk semmire, ez csak időpazarlás. A problémák egyeztetésének régen feltalált és működő módszere a **tárgyalás**, a személyes találkozás, amelynek keretében tisztázni lehet az esetleges félreértéseket, és minden olyan kérdést meg lehet beszélni, amelyet legalább az egyik fél fontosnak tart. Ezért - tudomásul véve, hogy a nyugdíjpolitikáért a Pénzügyminisztérium a felelős - **kezdemenyeyzük, hogy a kölcsönösen fontosnak ítélt kérdésekről tárgyalások kezdődjenek a Pénzügyminisztérium és a NYUSZET között.**

A NYUSZET a következő kérdésekről kíván tárgyalni.

- 1. Elengedhetetlennek tartjuk, hogy - a 2023-as évre tervezett 15%-os inflációs cél felülvizsgálata mellett - a Kormány az éves, inflációkövető nyugdíjmelés keretében emelje meg a nyugdíjakat a lehető leghamarabb (tehát nem novemberben), soron kívül 3%-kal, 2023 januárig visszamenőlegesen.**

A KSH áprilisi gyorsjelentése szerint a nyugdíjas infláció az első 3 hónapban 27,4; 26,9; illetve 26,7% volt, és a IV. hónapban sem csökkent 25,3% alá. Azaz ahhoz, hogy 2023-ban átlagosan 15% legyen - ahogyan ez a költségvetési törvényben/rendeletben szerepel -, az év hátralévő 8 hónapjában átlagosan 9,3%-os nyugdíjas infláció kellene. Ez aligha valószínű. Ezek az adatok nyilvánvalóvá teszik, hogy **a 15% elérése irreális**, csupán az a kérdés, hogy ezt mikor hajlandók elismerni. Nem igazán érthető, hogy ha folyamatosan vizsgálják és elemzik az infláció alakulását, hogyan juthatnak

nyilvánosan arra a következtetésre, hogy még mindig 15%-os éves inflációval számolnak.

2. Korábbi követelésünknek megfelelően ugyancsak igényeltük, hogy *oron kívül, visszamenőlegesen az előző két évben elmaradt 1,5%-os nyugdíjkiigazítás történjen meg, és januártól az idei nyugdíjakat ezzel a mértékkel emeljék meg, bázisát képezve a 2023-as emeléseknek.*

Levelükben rámutatnak arra, hogy 2021-ben a nyugdíjak 4.9%-kal emelkedtek, miközben a nyugdíjas infláció csak 4,6% volt. *Arról viszont nem tesznek említést, hogy 2022-ben a nyugdíjak 14%-os emelkedése mellett a nyugdíjas infláció 15,2% volt.* Sajnálatos, hogy 2010-ig visszamenőleg emlegetnek adatokat, mintha a törvény nem a nyugdíjak éves reálértékének megőrzését írná elő.

Szakmai tévedés továbbá a 13. havi nyugdíj és a nyugdíjprémium belekeverése a nyugdíjemelésbe, hiszen a törvény nem ezt tartalmazza. E logika szerint pl. a 13. havi nyugdíjjal 2022-ben kiváltható lehetett volna a nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások inflációkövető emelése, ami nyilvánvalóan abszurd elgondolás.

Levelükben helytállóan fogalmazzák meg, hogy a „Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében valamennyi nyugellátás értékét azonosan kell megőrizni a folyósítás teljes tartalma alatt. Mi csupán *ennek a törvénynek a betartását igényeljük, s ennek biztosítékául az értékmegőrzés rendjét és módját meghatározó, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. sz. törvény olyan értelmű módosítását, amely valóban biztosítja, hogy minden év januárjában az infláció - nem tervezett, nem megbecsült, hanem valós - értékének megfelelően nőjön a nyugellátás és az azonos módon megállapítandó ellátások.*

Ami a *korábbi konkrét javaslatunkat* illeti, készek vagyunk - a javasolt tárgyalás keretében - **egy új, kompromisszumos javaslat megbeszélésére:** elfogadva, hogy 2021-ben a nyugdíjak emelése 0,3 százalékponttal meghaladta a nyugdíjas inflációt, 2022-ben viszont a nyugdíjas infláció haladta meg 1,2 százalékponttal az emelést, a két adat különbségével történjen meg a korrekció. **Vagyis oron kívül, visszamenőlegesen 0,9%-os nyugdíjkiigazítás történjen meg, visszamenőlegesen 2022. január 1-től és 2023 januártól az idei nyugdíjakat ezzel a mértékkel növeljék, bázisát képezve a 2023-as emeléseknek.**

3. Az idős korosztály jelentős része egyre nehezebb helyzetbe kerül az európai uniós viszonylatban kiugróan magas hazai infláció, és ezen belül az alapvető élelmiszerek évtizedek óta nem látott drágulása (I-IV. havi átlag: 42%) miatt. A vágató infláció, az alapvető élelmiszerek árának elképesztően gyors emelkedése méltatlan helyzetbe hozza az alacsony nyugdíjból élőket. A nyugdíjas szervezetek éppen ezért még egy fontos korrekció végrehajtását várják el ebben az évben. Az elmúlt időszakban a NYUSZET többször kért a legszegényebb nyugdíjas réteg számára egy egyszeri, átmeneti segílyt. Mivel

az azóta lezajlott folyamatok a helyzeten csak rontottak, e kérésünket nyomatékositva megismételjük.

A NYUSZET egyetért az Önök érvelésének azzal a részével, hogy „a nyugellátás nem szociális, hanem biztosítási elven megállapított, keresetarányos, jövedelempótló ellátás”. Ugyanakkor azt gondoljuk, hogy azt Önök sem vitatják, hogy a kétszámjegyű infláció, az élelmiszerek árának drámai emelkedése számos magyar családnak okozott és okoz komoly megélhetési nehézséget. Az alacsony nyugdíjat kapó nyugdíjasok biztosan segítségre szorulnak. Az ő helyzetükön nem segít, ha a támogatás technikai formáin vitatkozunk. A javaslatunk nem a nyugdíjról, hanem egy segélyről szól, a nyugdíj a rászorulókat megjelölésének technikai eszköze csupán. A rászorulókat közül is csak azokért szólnak, akik nyugdíjasok miatt látóköriükben vannak.

Ezért most a medián nyugdíj alatti ellátásban részesülők számára egy egyszeri, 75.000 Ft értékű juttatást javaslunk. Egyáltalán nem ragaszkodunk ahhoz, hogy ezt a juttatást nyugdíjkiegészítésnek nevezzük, vagy bármilyen módon a nyugdíjrendszerhez kössük.

Azt gondoljuk, hogy ha Önök felelősséget éreznek az elesettek, az emberek iránt, akkor megtalálják annak módját, költségvetési technikáját, hogy ezt az egyszeri juttatást a rászorulókat megkapják.

Tisztelt Államtitkár Úr!

Ahogy fentebb jeleztük, levelünkre nem levélbeli választ, hanem gyors meghívót várunk a tárgyalások megkezdésére. Jelenlegi levelünkből is látható, készek vagyunk érveik megfontolására és a kompromisszum sem idegen tőlünk. Meggyőződésünk, hogy tárgyalásokkal a vitás kérdések gyorsan, mindkét fél megalégedésére rendezhetők.

Budapest, 2023. május 25.

Üdvözlettel:

Juhász László
soros elnök